

BÁNOVSKÝ

zpravodaj

4/2020

Podzim v Mateřské škole

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

rok 2020 se nám blíží ke svému konci a my se pomalu a jistě chystáme na Vánoce. Ohlédnutí za tímto rokem není moc veselé. Neustále nás všechny omezuje složitá epidemiologická situace.

Spousta z nás již prošla onemocněním covid-19 s lehčím, či těžším průběhem. Školy jsou z větší části roku uzavřené a děti se učí doma, školka je v provozu stále s omezením. Úřady fungují jen dva dny v týdnu v omezených časech. Na dva týdny jsme museli náš úřad zcela uzavřít kvůli karanténě. Nejsou v provozu služby, ani některé obchody. Na posezení u piva v hospodě jsme museli taky na nějakou dobu zapomenout. Kromě plesů a pak až Bánovského leta letos neproběhla téměř žádná společenská akce a prosinec, který bývá plný příjemných setkání u vánočního stromu, u zabijačky, se seniory ve školním sále i jinde, bude také probíhat komorně bez těchto akcí. Je to škoda a mrzí mě to, ale je to asi to nejmenší, co pro zamezení přenosu viru musíme podstoupit. Mnohem horší jsou dopady na domácnosti drobných podnikatelů, živnostníků a dalších, kteří nemohou svou obživu ani vykonávat. Tak jako asi všichni doufám, že rok 2020 si tu epidemii vezme s sebou a v roce 2021 už se vše pomalu navrátí do běžných kolejí. Hlavní ale je, abychom to všechno přežili ve zdraví a mohli zase normálně fungovat. Bohužel ekonomické dopady budou znát i v obecních rozpočtech. Podle současných propočtů nás čeká propad daňových příjmů o cca 7 milionů Kč, což znamená, že vzhledem k tomu, že běžné výdaje nijak neklesají, bude tato částka chybět v investičním rozpočtu, a to dost znatelně. Jestliže ročně zůstává v posledních letech na investice cca 13 milionů Kč (které letos posílily příjmy z dotací v podobné výši), bude snížení této částky téměř o polovinu hodně poznat. Optimisticky si říkám, že situace snad nebude tak špatná a ekonomika se z letošního roku vzpamatuje lépe než předpovídá ministerstvo financí. Realita však zatím vypadá jinak. Snad stát pomůže obcím alespoň dotačními programy, aby obce mohly dále investovat a udržet tak práci pro mnoho lidí.

Letošní daňové příjmy obce byly i díky kompenzaci od státu nižší jen minimálně, a s navýšením investičního rozpočtu o téměř 12 milionů z dotačních titulů se toho letos podařilo vybudovat a opravit hodně:

Prodloužení zatrubnění potoka v Hoštákách, chodník a veřejné osvětlení

- Oprava střechy, fasády a kuchyně v budově pálence
- Parkovací stání v areálu pálence
- Rekonstrukce sociálního zařízení v obřadní síni
- Rekonstrukce povrchů a odvodnění sběrného dvora
- Předložba další části „zkratky“
- Nové veřejné osvětlení ve „zkratce“
- Modernizace dětského hřiště v Jakubovci
- Rekonstrukce místní komunikace v Uličce
- Rekonstrukce chodníku a výstavba parkovacích stání u mateřské školy
- Nové oplocení zahrady mateřské školy
- Veřejné osvětlení u mateřské školy
- Prodloužení zatrubnění potoka v Hoštákách, chodník a veřejné osvětlení
- Výměna svítidel ve sportovní hale
- Pořízení nového komunálního malotraktoru
- Výměna interiérových dveří v budově pošty

Rekonstrukce stoky A-10

Rekonstrukce stoky A-10

Právě probíhá rekonstrukce stoky A-10 v zahradách na Láně. Deštivé počasí a moko, které za poslední léta nepamatují, zkomplikovalo situaci a realizační firma musela pozastavit práce kvůli silně podmáčenému terénu. Bohužel pro realizační firmu nebylo možné se na tak podmáčeném terénu s technikou pohybovat ani vyjízdit přes převýšení ze zahrad. Při napojování přípojek prosím „domáčí“ o součinnost a vyklizení prostoru pro vjezd techniky. Po dokončení přípojek budou místa výkopu ještě jednou přerovnána s ponecháním vyšší vrstvy zeminy kvůli usedání terénu. Bohužel, havárie na kanalizaci si počasí nevybírání, tak jen prosím o trpělivost. Snad po dokončení přípojek bude možné přimrzlý terén lépe upravit než nyní, aby se zemina přes zimu stihla rozložit a na jaro by šla už zaset tráva.

Odkup areálu firmy Drizoro

V příštím roce bude jednou z hlavních investic odkoupení areálu firmy Drizoro vedle Bánovského dvora. Odkoupení proběhne na konci roku 2021. I v této ekonomicky nejisté době jsme přesvědčeni, že je odkoupení těchto nemovitostí pro obec vel-

Oprava místní komunikace v Uličce

mi důležité, ať už se podaří vyplnit plán s vybudováním kulturního domu nebo bude prostor prozatím využíván jinak. Během příštího roku začneme připravovat podklady pro architektonickou soutěž na využití tohoto prostoru pro stavbu kulturního domu. Následně by se zpracovala projektová dokumentace a pokud bude vyhlášen vhodný dotační program, připravila by se žádost o dotaci. Jedná se o velkou investici, která bude během na delší trať, ale věřím, že se vše podaří a za pár let bude mít naše obec kulturní prostory vhodné i pro velké oslavy, koncerty, plesy a další kulturní události.

Opravy místních komunikací, parkování na silnici

V příštím roce plánujeme nový chodník v ulici U Školy, který by prodloužil stávající chodník v nové lokalitě až po základní školu. Současně by se vybudovalo i nové veřejné osvětlení podél chodníku. Podali jsme žádost o dotaci na kompletní rekonstrukci silnice v této ulici, tak zřejmě do května budeme čekat, jestli uspějeme. Mezitím by si měli obyvatelé této ulice promyslet, jestli si nebudou rozšiřovat parkovací stání, aby tomu mohl být chodník přizpůsobený. V současnosti je zde silnice tak široká, že odstavené auto není až takový problém, pokud ovšem někdo nepostaví auto i na protější stranu. To je pak problém projet a normálnímu řidiči zůstává rozum stát, jak může někdo s řidičským oprávněním takto parkovat. Chtěl bych opět upozornit, tak jako každoročně a v mnohých případech zbytečně, že parkování aut na silnici není v pořádku. Každého projíždějícího řidiče to omezuje, a to, že někdo nechce stát na svém vjezdu a je mu pohodlnější zabrat půlku silnice, to je nejen neohleduplné, ale i nezákonné. Proto není divu, že si na to řidiči stěžují a obecní úřad jako správce místních komunikací, který nemá pravomoc nikoho pokutovat, musí žádat o řešení policii. I nám je to

Vypouštění Ordějova k vůli opravě výpusti

nepříjemné, ale třeba na Hradě nebo na Láně, kde má každý před domem dost místa, si to každý majitel auta musí zařídit tak, aby na silnici nestál. Policie nemusí řešit přestupek na místě, ale může věc předat ke správnému řízení. Zvláště u opakujících se případů. Proto prosím, nejen v ohledu na blížící se zimní údržbu silnic, všechny řidiče, aby na cestě neparkovali, protože ať už to oznámí policii kdokoliv, bude se to muset jako přestupek řešit.

V přípravě je i projekt na opravu komunikace Nad Uličkou – majitelé pozemků, na kterých leží silnice, souhlasí s prodejem částí pozemků obci, a tak připravujeme geometrický plán pro oddělení těchto částí pozemků a následně je obec odkoupí. Pouze tak může obec zažádat o dotaci na opravu cesty, ale i kdyby nešlo o dotaci, při každé rekonstrukci cest i chodníků řešíme i majetkoprávní záležitosti tak, aby vše bylo na obecních pozemcích, což do budoucna značně zjednoduší stavební řízení na práce a opravy na těchto liniových stavbách.

Další plánované stavby v roce 2021

- **Oprava chodníku na Zámečku** – schválena dotace od SFDI na rok 2021, podepsaná smlouva o dílo, realizace od března 2021
- **Vodní nádrž U Šumáku** – schválena dotace na rok 2021, probíhá výběrové řízení, realizace od března 2021
- **Bezdrátový rozhlas** – dotace schválena v letošním roce, smlouva o dílo je již uzavřená, realizace do konce března 2021
- **Kamerový systém** – smlouva o dílo je již uzavřená, realizace do konce března 2021
- **Plynofikace ZTV III** – umístění plynového vedení v lokalitě ZTV III (pokračování ulice naproti sportovní haly). Bude také zpevněna účelová komunikace pro příjezd na stavby. Výstavba nové místní komunikace v této nové ulici je plánována na rok 2022.

Stavby závislé na přiznání dotace v roce 2021

- **Oprava komunikace a výstavba nového chodníku a VO v ulici U Školy**
- **Oprava chodníků na hřbitově**
- **Úprava parkoviště „U Dudků“**
- **Tenisové kurty**
- **Rekonstrukce elektroinstalace a interiéru v budově obecního úřadu**

Nové oplocení a chodník u mateřské školy

Nové parkovací stání u mateřské školy

Samozřejmě budou probíhat i další potřebné stavební úpravy a opravy v obci, ať už předlažby nevyhovujících částí chodníků nebo např. oprava zatékajících střešních oken na galerii sportovní haly atd. Jak jsem zmiňoval na začátku článku, nemáme jasnou představu, s jakými příjmy na příští rok počítat. Věřím však, že to nebude až tak špatné a při nějaké té úspěšné dotaci se nám bude dařit pokračovat v celkem úspěšném zvelebování naší krásné obce.

Především si přeji, abychom všichni epidemii přečkali ve zdraví, a v příštím roce se mohli zase potkávat tak, jak jsme zvyklí. Prosim proto všechny o dodržování hygienických opatření, rozestupů a nošení roušek, abychom snížili riziko přenosu viru. Nikdo to za nás nezachrání. Je potřeba, aby každý byl v tomto ohledu zodpovědný.

Na závěr chci poděkovat obecnímu zastupitelstvu za práci a věcnou debatu, kterou po celý rok vedeme a bez které by se naše obec nedařila posouvat stále dál. Děkuji také všem zaměstnancům i dalším pracovníkům obce za jejich celoroční práci. Učitelům a učitelkám v mateřské i základní škole včetně nepedagogického personálu za jejich snahu a za to, že letos vše i při těchto obtížích zvládli. V neposlední řadě děkuji redakční radě zpravodaje za všechna 4 letošní vydání. Všem těmto kolegyním a kolegům, ale také vám všem spoluobčanům přeji, abyste si užili následující dny v pohodě a klidu, bez stresu a shonu.

Vážení spoluobčané, přeji vám krásný advent, veselé Vánoce, dětem bohatou nadílku dárků i sněhu, dospělým hlavně klid a pevné zdraví, a to nejen o Vánocích, ale i v celém novém roce 2021!

Váš starosta Marek Mahdal

Z jednání zastupitelstva obce Bánov

ze dne 12. 11. 2020

(úplné znění usnesení na www.banov.cz/uredni-deska)

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- Smlouva o dílo č. SOD E2024/3/2020 uzavřená mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a EMPEMONT s.r.o., Železničního vojska 1472, 757 01 Valašské Meziříčí, na akci „Protipovodňová opatření obce Bánov“. Cena díla činí 1.673.673,00 Kč bez DPH.
- Smlouva o dílo č. 99880186/2 uzavřená mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a GEMNET s.r.o., Bánov č. 501, 687 54, na akci „Zhotovení a servis kamerového systému“. Cena díla činí 197 820,- Kč bez DPH.
- Smlouva č. OT-001030062777/01-PERF o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřená mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a E.ON Distribuce a.s., České Budějovice, na akci „Bánov, Obec, p.č. 2045/243, kab. NN“. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně, a to za jednorázovou náhradu v celkové výši 2 000,- Kč bez DPH.
- Smlouva č. OT-001030062445/001-PERF o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřená mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a E.ON Distribuce a.s., České Budějovice, na akci „Bánov, Polanský, 2045/94, kabel NN“. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně, a to za jednorázovou náhradu v celkové výši 2 000,- Kč bez DPH.
- Smlouva č. OT-001040014854/013-PERF o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene uzavřená mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a E.ON Distribuce a.s., České Budějovice, na akci „Bánov, Pod Školou, Pětník, venk. NN“. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně, a to za jednorázovou náhradu v celkové výši 4 000,- Kč bez DPH.
- Souhlasné prohlášení o zániku vlastnického práva, uzavřené mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a [redacted], k pozemku parc.č. 5549/12 v k.ú. Bánov.
- Odstoupení od Kupní smlouvy uzavřené dne 19.10.2017 mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a [redacted], na pozemek parc.č. 5549/12 v k.ú. Bánov.
- Podání žádosti o poskytnutí dotace v roce 2021 na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z podprogramu 117D8210 - Podpora obnovy a rozvoje venkova, a to na realizaci projektu „Rekonstrukce komunikace a výstavba chodníku v obci Bánov“.
- Podání žádosti o poskytnutí dotace v roce 2021 na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z podprogramu 117D8210 - Podpora obnovy a rozvoje venkova, a to na realizaci projektu „Rekonstrukce elektroinstalace, osvětlení a interiéru budovy Obecního úřadu Bánov“.
- Podání žádosti o poskytnutí dotace v roce 2021 na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z podprogramu 117D8210 - Podpora obnovy a rozvoje venkova, a to na realizaci projektu „Tenisové kurty v obci Bánov“.
- Dodatek č. 1 ke Smlouvě o nájmu nebytových prostor uzavřený mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a MUDr. Libuší Čapkovou s platností od 1.12.2020. Předmětem dodatku je úprava nájemného na 2 348,- Kč za podlahovou plochu a 1 300,- Kč za poskytování služeb spojených s pronájmem. Celkem 3 648,- Kč.
- Příkazní smlouva o svozu komunálního odpadu a evidenci obslužených nádob mezi Obcí Bánov, 687 54 Bánov č. 700 a SUEZ CZ a.s., Španělská 1073/10, Praha 2 – Vinohrady, 120 00. Předmětem smlouvy je provádět veškeré činnosti - služby související se sběrem, svozem a využitím směsného komunálního odpadu a dalších odpadů a druhotných surovin. Smlouva se uzavírá na dobu od 1.1.2021 do 31.12.2021.

Pražská novinářka s bánovskou duší

Každý týden ji může slyšet každý, kdo poslouchá Český rozhlas. Milovníci architektury a designu a fanoušci medicíny a biologie na Českém rozhlase Plus, příznivci populárně naučných pořadů na Českém rozhlase Dvojka, fanoušci folklóru na Českém rozhlase Brno a Zlín. Markéta Ševčíková (rozená Vystrčilová), rozhlasová redaktorka a moderátorka. Vystudovala publicistiku na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a od svých 18ti let žije v Praze. Do Bánova se ale pravidelně vrací a jako správná bánovská patriotka svou rodnou obec také ve vysílání často propaguje.

BZ: Je zvláštní, že jsi vystudovala obor filmová a televizní žurnalistika, ale pracuješ v Českém rozhlase. To tě rozhlas jako médium tak přitahoval?

To, že jsem se ocitla a tak dlouho setrvala v Českém rozhlase, byla vlastně náhoda. Původně jsem se filmu a televizi opravdu věnovala, už na škole jsem začala pracovat ve filmovém časopise Kinorevue a pak i v Týdeníku televize, dělala rozhovory snad se všemi našimi herci a režiséry a snila o tom, že budu slavná filmová recenzentka. Pak jsem nastoupila do České televize - nejprve jako programová hlasatelka, pak jako redaktorka v ekologickém pořadu Nedej se! Jenže po dvou letech přišla atraktivní nabídka z Českého rozhlasu, konkrétně z Radiožurnálu a Dvojky, potom ještě atraktivnější ze Svobodné Evropy, z níž se pak stal Český rozhlas 6, a v rozhlase jsem zakotvila natrvalo.

BZ: Měli bychom dodat, že jsi v mezičase pracovala i na ministerstvu kultury jako tisková mluvčí a ředitelka kabinetu, ale stejně jsi nezůstala a vrátila se do rozhlasu.

Nezůstala jsem proto, že se vyměnila vláda, a to už tak bývá, že se s vládou vymění i posádka na ministerstvech. (smích) Zkušenost

Na Moravských chodníčcích v Napajedlích s folkloristou Stanislavem Šimčíkem

Natáčení v Mekce betlémů a betlémářů v Třebechovicích pod Orebem

z vysoké pozice ve státní správě byla ale velmi cenná, pochopila jsem, jak funguje struktura státem zřizovaných institucí, a těch pod ministerstvem kultury je 27, kromě Národního divadla, Národního muzea a Národní galerie i malé, např. Národní ústav lidové kultury ve Strážnici nebo Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě. Těm jsem se jako správně děvče z Moravy snažila pomáhat nejvíc, navíc jsem si dala za cíl ministerstvo otevřít veřejnosti a představovat přímo v Nostickém paláci kulturní dědictví jednotlivých regionů. A jsem moc ráda, že se velmi povedla propagace naší části Slovácka. Do Prahy se přijely představit bánovské soubory Kohútek a Zpěvule a měly obrovský úspěch.

BZ: Dnes pracuješ hned pro několik stanic Českého rozhlasu, tvé pořady jsou přitom žánrově velmi různorodé - od architektury přes vědu a výzkum až po folklór. To si člověk může vybrat obory, které ho zajímají, a pak o nich natáčet pořady?

(smích) Takto jednoduše to opravdu nefunguje a ta různorodost je výsledek letité práce. Já jsem v rozhlase začínala od píky, nejprve jako zprávařka, poté jako reportérka ve vědecké redakci. Točila jsem reportáže o všech možných vynálezech a inovacích - od medicíny až po kosmonautiku. Ovšem aby mohl člověk takové reportáže natáčet, musí si o nich nejdříve nastudovat spoustu materiálů. Což se mi pak hodilo, když jsem začala připravovat vlastní populárně-naučné pořady. Nakonec se vyprofilovalo to, co mě vždy nejvíc zajímalo: historie, architektura, výtvarné umění, moderní design, nechala jsem si i biologii a medicínu, no a nakonec můj oblíbený folklór.

BZ: Tvoje maminka Helena Vystrčilová je folkloristka, sama jsi chodila do souboru Kohútek, hraješ na housle a zpíváš, takže by se dalo čekat, že folklór bude tvoje novinářská priorita...

A vidíte, folklór přišel na řadu až jako úplně poslední. Před čtyřmi lety vznikl na Českém rozhlase 2 nový cyklus Folklór žije! a ten před dvěma lety splynul s pořadem Folklorní notování. Vysílá se každou sobotu v 19:04 na všech regionálních stanicích Českého

rozhlasu po celé republice a coby dramaturg i autor v jedné osobě se snažím, aby měl trochu jinou koncepci, než tradiční pořady o folklóru.

BZ: V čem je Folklorní notování jiné?

Především v tom, že není pouze o životě folklorních souborů, zpěváků a muzik, ale především o lidových obyčejích z celé republiky. Vždy představujeme historii jednotlivých míst, popisujeme, kdo v nich dříve žil a jak jednotlivé tradice a zvyky vznikaly. Regiony se pravidelně střídají, takže jeden týden se vypravíme za krajčářkami na Vamberecko, potom k nám do Bánova na Svatomartinské hody, další týden do jižních Čech za myslivci na schwarzenberská panství a potom třeba do Krkonoš za skláři. Každou sobotu si tak lze udělat malý výlet do nějaké zajímavé části republiky a zjistit, jak tam žili naši předkové a co z jejich zvyků a obyčejů se udrželo dodneška. Navíc představujeme i držitele titulu „nositel tradice lidového řemesla“, který uděluje ministerstvo kultury těm

Na Borůvkobraní v jihočeských Borovanech s folkloristou Davidem Blažkem

Na Národní třídě v Praze při oslavách 17. listopadu s maminkou Helenou Vystrčilovou a novinářkou Jarmilou Balázovou

nejlepším lidovým umělcům. A ti prozrazují, jak plést krásné koše z orobince, jak se tká žinylka, jak se vyrábí modrotisk, formy na perníky, foukané vánoční ozdoby ze skla, mladé víno atd.

BZ: Už jsme zmínili, že jako správná patriotka Bánov ve svých pořadech pravidelně propaguješ...

To je pravda, a nejen v pořadech o folklóru! (smích) V Bánově jsem jen letos točila několikrát - na fašanku, na Bánovském letě a teď na podzim jsme si připomínali i hody a Svaromartinskou jízdu. Ono to ale není jen proto, že z Bánova pocházím. Náš region je totiž nejpůvodnější a nejryzejší částí moravského Slovácka a přestože si řada lidí myslí, že „pravá“ Morava je oblast vinných sklepů Podluží, Mikulovska a Znojemska, není to pravda. Celý jižní pruh naší republiky (a samozřejmě i severní a západní) patřil do sudet a původně tam žilo německy mluvící obyvatelstvo. Takže chce-li někdo najít na jihovýchodní Moravě to opravdu ryzí a autentické, měl by se vydat k nám, na Uherskohradištsko, Uherskobrodsko a na Kopanice. Je ale pravda, že své domovinu trochu nadřžuji. Pořád ve mně dřímé slovácká duše a slovácké kořeny a ty ani během života v Praze nezmizely a nezmizí.

*Za redakční radu BZ:
Andrea Koničková a Hana Zálešáková*

Folklorní soubor Kohútek v době „koronaviru“

Situace kolem „koronaviru“ postihla v letošním roce i činnost Kohútku, a to jak dospělého, tak dětského. Již na jaře jsme byli nuceni přestat zkoušet a byly rušeny i akce a vystoupení, kterých jsme se měli zúčastnit.

O prázdninách nám na chvíli svítla naděje, tak jsme se aspoň několikrát na zkouškách potkali. Na konci prázdnin se ale, bohužel, situace se zákazem zkoušek a rušením akcí opakovala a trvá dodnes. Hlavní činností proto byla péče o krojové vybavení. Za pomoci a hlavně finančního příspěví Obce Bánov a MAS Východní Slovácko plánujeme pořídit pro členy souboru toto krojové vybavení. Pro dětský folklorní soubor Kohútek - 26 ks dětských zimních vlnáčků, 6 ks chlapeckých krojů a 2 ks dívčích krojů. Pro Ko-

hútek - 2 ks kompletní dámský kroj pro nové členky, 8 x tráčky, 8 x dámský opasek, 10 x červený dámský krojový šátek, 2 x pánské krojové boty, 2 x pánský brunclík, 1 x pánské krojové kalhoty, 1 x košile, 1 x klobouk s vonicí, 2 x pérka, 1 x pánský kapesník, 1 x pánský řemen. Obci Bánov a MAS Východní Slovácko tímto za dosavadní spolupráci a zejména finanční pomoc velmi děkujeme. Snad se situace brzo zlepší a budeme moci zase zkoušet a vystupovat.

Všem přejeme klidné a pohodové Vánoce a do nového roku pevné zdraví.

FS Kohútek

Distanční výuka ZŠ Bánov

Už přes letní prázdniny jsme zbrojili a škálu pomůcek, které jsme využívali v distanční výuce na jaře 2020, tzn. Moodle, EduBase, ZOOM, učitelé natáčené videonávody a mail, jsme rozšířili ještě o jednu zásadní platformu a to Microsoft Teams, která se stala společnou on-line komunikační cestou mezi školou a rodinami pro všechny třídy naší školy.

Hned v posledním srpnovém týdnu se s Microsoft Teams seznámili učitelé, aby byli schopni v této aplikaci začít trénovat od prvního září své žáky. Takže, když jsme 12. 10. 2020 opět museli přepnout na distanční výuku, z důvodu silné druhé vlny epidemie Covid-19, proběhlo to hladce.

Snažili jsme se výuku ještě dále vylepšovat, takže došlo na další vychytávky. Vypravili jsme naše učitele grafickými tablety, které jim umožňují psát jako ve škole na tabuli a žákům se vše on-line zobrazuje doma na monitoru.

Minulý týden konečně dorazily do školy dvě speciální kamery, na které jsme čekali už od září. Nyní je budeme zkoušet, aby mohly být co nejdříve využity v distanční výuce.

A pochopitelně, jako řada dalších škol, jsme opět vybavili všechny potřebné rodiny školními notebooky.

Chceme touto cestou poděkovat paní učitelce Ivaně Mačkové, která ve škole nejen učí, ale funguje i jako koordinátor ICT, za to,

jak zajistila naše školení v Microsoft Teams, pomáhala nezištně radou a pomocí svým kolegům rozjet a následně zvládat distanční výuku.

Samozřejmě děkujeme všem kolegyním a kolegům za to, jak distanční výuku zvládají a to často i v obtížných rodinných podmínkách. Taktéž děkujeme rodičům našich žáků, že nám ve vzdělávání pomáhají, seč jim síly stačí. Jsme rádi, že jsme se dokázali všichni semknout a táhnout za jeden provaz.

A na závěr přikládáme poděkování, které k nám dorazilo z Bystřice pod Lopeníkem. Moc nás povzbudilo.

vedení ZŠ Bánov

foto: Vlastimil Ondra, Jiří Suchý

Vážený pane řediteli,
vážená paní Mačková,

právě jsme se u rodinného stolu s manželkou shodli, že distanční výuka v podání ZŠ Bánov by mohla být příkladem pro velkou část škol. Jsme jako rodiče velmi spokojeni, líbí se nám nastavený režim, jednotnost nástrojů a celkově zapojení dětí do studia. Můžete být na své kolegy hrdí, udělali všichni obrovský pokrok. Držíme palce, ať se i nadále daří a ať se do škol všichni co nejdříve vrátíme (i když to tak zatím nevypadá).

S pozdravem

Marek a Hana Machalíkovi

Paní učitelka Lenka Borovská učí prvňáčky.

Přírodopis vyučuje nová paní učitelka Veronika Gregárková.

I dějepis v podání pana učitele Miroslava Gazdíka říčí on-line pod dohledem kolegyně Ivany Mačkové.

Fyzika - pokus Vedení elektrického proudu v kapalině, Mgr. Jana Herberková

Literární článek ZŠ Bánov

Zvládnout v šesté třídě slohový útvar vypravování není snadné. A zvládnout ho v čase, kdy se z běžné výuky přenesete do výuky on-line, je ještě náročnější.

O VÁNOČNÍM STROMEČKU

Stál jsem v lese se svými kamarády a užíval si čerstvého vzduchu. Najednou jsem cítil, jak mi někdo přeřízal kmen a já spadl na zem. Všude byla tma. Konečně jsem viděl světlo, opřeli mě o nějakou zeď. Všude kolem mě byli zase kamarádi. Čas plynul a plynul. Občas přišla nějaká rodinka a odvezla si mého kamaráda pryč. Čekal jsem, až si někdo odveze mě. Konečně se ke mně přiblížila holčička a řekla: „To je moc krásný stromeček!“ A tak jsem se stěhoval.

Odvezli mě na zvláštní místo. Bylo tu pěkně teplo. Přišla holčička a začala mi věšet na moje větve závaží. Několik dní jsem jenom stál. Pak někdo přišel a položil pode mě věci. Všichni se u mě shromáždili a začali si ty divné věci brát. Měli radost. Pár dní na to, ze mě sundali závaží a odnesli ven. Venku mi teď byla strašná zima.... Ani ne hodinu potom co mě vynesli, prošli kolem tři mužáci s korunami.

Viktorie Mezírková, 6.B

Pro nácik vypravování jsme zvolili jazykové cvičení s názvem Příběh obyčejné věci. Musím všem šestákům vyslovit velkou pochvalu za to, jak se s tématem vypořádali i za to, jak zvládli zadání zpracovat a odeslat v novém vyučovacím prostředí Microsoft Teams. Připojujeme dvě ukázky. Jedna přináší vůni Vánoc a druhá má sladkou příchut.

Mgr. Hana Boráková

Tabulka čokolády

Dlouho jsem ležela ve spíži zabalená v krásném papírovém obalu plná lískových oříšků. Chvillemi jsem přemýšlela, jaké to bude, až mě někdo poprvé rozbalí. Rozláme mě na spoustu malých kousků a dá si mě do pusy. Jak se asi bude tvářit, až se mu rozplynu na jazyku...?

Najednou jsem uslyšela šustění sáčku a uviděla jsem světlo. Křup, něco se stalo, někdo mě rozlámal. Vznese se a ocitla se v pus-té tmě. Začala jsem se rozpouštět jako sněhulák v létě. Au! Vtom mě něco kouslo do oříšku a chuť se změnila. Najednou mi došlo, že skončil můj krátký - úžasně prožitý život.

Klára Nováková, 6.A

Sociálně terapeutická dílna Naděje v Uherském Hradišti oslavila 5 let

Protože je to letos již pět let, co jsme otevřeli naši sociálně terapeutickou dílnu Naděje v Uherském Hradišti, rozhodli jsme se to s našimi klienty náležitě oslavit.

Během uplynulých pěti let se v dílně vystřídaly desítky klientů. Měli možnost učit se novým dovednostem, poznat nové lidi, a taky trochu víc poznat sami sebe a to, co se zvládnou naučit. Někteří z nich odešli pracovat do Naděje, otrokovické o.p.s., nebo na jiná místa. Někteří jsou s námi již celých 5 let, od zahájení provozu

a mají možnost si tak udržovat dovednosti, které se naučili. Oslava první pětiletky se nesla v duchu grilování, tancování, povídání si, a také oblíbeného focení. V sociálně terapeutické dílně jsme ušli společně kus cesty a těšíme se, co dalšího nás čeká. Třeba oslava desetiletého výročí Naděje v Uherském Hradišti by mohla být taky pecka!

Autor + foto: Anna Bílková,
sociální pracovnice Naděje v Uherském Hradišti

Divadelní článek

Milí divadelní přátelé,

v týdnu, ve kterém píšeme tento článek, nás mělo čekat několik divadelních událostí. V pátek 27. 11. jsme měli naplánováno v Bánově natočit za pomoci Pavla Göbla záznam z představení Biomatky, ze kterého bychom vytvořili DVD.

V sobotu bychom se za doprovodu bouřlivých souborových emocí s Biomatkou rozloučili při derniéře. To vše po šňůře podzimních představení, kterými jsme měli nahradit naše závazky z jara. Místo toho sedíme již několik týdnů doma. No, člověk míní, Pán Bůh mění. Biomatka před dvěma lety nečekaně nastartovala naši šilenou divadelní jízdu, Covid nám ji stejně nečekaně přibrzdil.

Ještě na začátku letošního roku jsme si naplánovali, že přestaneme přijímat objednávky na představení Biomatky, naplánovali jsme si na léto derniéru a těšili se, až se s chutí pustíme do naší nové hry. Z jeviště nás ale v březnu vytlačil koronavirus, místo opakování textů jsme doma s dětmi při home officu opakovali násobilku, vyjmenovaná slova, vykupovali mouku a těstoviny a místo šití nových kostýmů jsme šili roušky a oprašovali dávno zapomenuté recepty (protože co furt dokola vařit, že jo). S okolními obcemi jsme hledali nové termíny pro představení Biomatky na podzim a těšili se, že celá tahle divná a nová doba brzo přejde a všechno bude brzo jako dřív.

Když v květnu začala povolovat opatření, zajásali jsme. V průběhu června jsme stihli odehrát pár představení a na jeho konci jsme si mohli splnit náš divadelní sen, a to stanout na jevišti Slováckého divadla. Po divadelních prázdninách, tentokrát dobrovolných letních, jsme na začátku září s Biomatkou zavítali do Ludkovic, zhlédli jsme v předpremiéře v Uherském Brodě Tichého spolčnicka a těšili se, že během října a listopadu odehrajeme vše, co nám zbývá, a nejspíše po Novém roce se už opravdu pustíme do Kovbojky.

V říjnu, v magické datum 10. 10. 2020, jsme mohli být u toho, když se nám vdala naše režisérka Magda. Novomanželům to moc slušelo, radovali se, že všechno stihli dřív, než se všechno znovu zavřelo, a my se radovali, že jsme jim za divadlo mohli osobně popřát hodně štěstí, lásky, tolerance a (nejen) divadelních muzických políbení.

A svatba pro nás znamenala předčasný konec divadelního roku 2020. Jen pár dní po ní se zavřely školy, vláda zakázala společenské akce a my mohli znovu rušit. Představení, která jsme kvůli jarní vlně přeložili na podzim, nám znovu padla, školní sál, kde zkoušíme, se před námi uzavřel, nápady na to, co bychom mohli dělat místo zkoušení na jevišti, zůstaly nevyužity. Znovu nám začaly starosti s home office, online výukou, zavřenými hospodami, museli jsme (stejně jako i další spolky) pozastavit naši činnost a znovu, stejně jako na jaře, se přestat vídat. Někteří z nás se při podzimní vlně seznámili s Covidem už i osobně a upřímně vám můžeme říct, že jsme zvyklí na mnohem příjemnější diváky.

Přes to přese všechno však neklesáme na mysli. Užíváme si čas, který můžeme trávit s našimi blízkými, těšíme se, až se zase uvidíme, a z legrace přemýšlíme nad tím, jak jednou o „koronačasech“ budeme vyprávět svým vnoučatům. A doufáme, že jsou to ty nejhroší časy, které jim budeme popisovat. My jsme od svých prarodičů slyšovali jiné historky – o válce, o gestapu, o mesřmídech a sestřelených parašutistech, vybuchlých zapomenutých granátech a o dalších, pro jejich dětství příznačných, událostech. Proti tomu to, že nesmíme „jen“ chvilku chodit do školy a hrát divadlo, je malicherné. Prostě, pořád to není tak hrozné, pořád by mohlo být ještě o moc hůř.

Přejeme Vám krásný adventní čas, požehnané Vánoce v kruhu rodinném a do dalšího roku co nejpevnější zdraví, klidnou mysl a trpělivost. Situace je jaká je a záleží na nás, jak se k ní postavíme. Však ono to jednou přejde. Zase se budeme moct potkávat, hrát, bavit se a chodit na divadlo. Do té doby ať Vám zůstává úsměv na tváři!

Vaši Podlampáci

Farní zpravodajství

Svatost biřmování 2020

Na letošní říjen byla naplánována svátost biřmování v Bánově. Více než 30 mladých z farnosti se začalo scházet na jaře 2019 pod vedením tehdejšího faráře P. Jiřího Kupky. Po prázdninách pokračovala příprava do března 2020, kdy byla přerušena z důvodu pandemie koronaviru (to jsme ještě nevěděli, že se jedná o první vlnu). Po prázdninách se setkávání a katecheze nadějně obnovily, ale na podzim se situace opět zhoršila. Nakonec se vše zvládlo, jen původní termín 17. 10. jsme pružně posunuli o týden dopředu. V sobotu 10. 10. 2020 přijel z Olomouce otec biskup Antonín Basler, aby během dvou bohoslužeb (z důvodu omezení počtu) udělil svátost křesťanské dospělosti mladým z Bánovské farnosti. Z praktických důvodů se obě bohoslužby konaly v kostele sv. Ludmily v Suché Lozi, i když kromě osmnácti místních věřících a čtyř dalších z Bystřice, tuto svátost přijalo i 12 mladých z Bánova. Přejeme jim, aby tento dar ve svém životě dokázali dobře využít.

Advent a Vánoce 2020 v kostele sv. Martina v Bánově

Pan děkan Říha, který působil dlouhá léta v Kroměříži, měl ve zvyku (mluvil-li o budoucnosti) říkat: „Dá-li Pán, uděláme to,

nebo ono.“ Na jeho slova si často vzpomenu, kdy přemýšlím o Vánocích, nebo jiných plánovaných událostech v našem kostele. Napsal jsem zde vše, co by se v našem kostele a farnosti za normálních okolností uskutečnilo, ale v každém případě platí: „Dá-li Pán, tak to bude, nebo také nebude.“

Příležitost k předvánoční svátosti smíření bude v sobotu 19. 12. 2020 a v neděli 20. 12. 2020 od 16:30 do 18:00 hod. v kostele sv. Martina. Kvůli dodržení maximálního počtu osob v kostele bude zapotřebí se „přihlásit“ na konkrétní den zpovědi na lístky na stolku v předsíni kostela.

Příležitost k přijetí svátosti nemocných bude v sobotu 19. 12. 2020 a v neděli 20. 12. 2020 při bohoslužbách v kostele sv. Martina. K přijetí svátosti se prosím z důvodu dodržení maximálního počtu osob v kostele také zapíše na lístky na stolku v předsíni kostela.

Betlém ze slámy u fary bude otevřen pro veřejnost od 25. 12. 2020 do 3. 1. 2021 denně od 8:00 do 20:00 hod. Na Štědrý den 24. 12. bude otevřen po bohoslužbě od cca 16:00 hod.

Kostel sv. Martina bude otevřen k návštěvě Betléma 25. a 26. 12. 2020 v době 14:00 – 16:00 hod. Předsíň kostela sv. Martina bude otevřena v čase Vánoc denně od 8:00 do 18:00 hod.

Tříkrálová sbírka je naplánována na sobotu 9. ledna 2021 dopoledne, zvažuje se ještě její posunutí na 16. ledna 2021.

Vánoční bohoslužby v kostele sv. Martina Bánově

Čtvrtek 24. 12. 2020 Štědrý den	15:00	Vánoční bohoslužba slova se sv. přijímáním pro rodiny s dětmi a seniory. Po bohoslužbě otevření Betléma ze slámy u fary. Pozn. Děti, vezměte si prosím zvoneček.
	22:30	„Půlnoční mše sv.“
Pátek 25. 12. 2020 Boží Hod vánoční	10:30 18:00	Bohoslužba ze Slavnosti Narození Páně
Sobota 26. 12. 2020 Sv. Štěpána	10:30 18:00	Bohoslužba ze svátku sv. Štěpána
Neděle 27. 12. 2020 Svátek sv. Rodiny	10:30	Bohoslužby ze svátku sv. Rodiny s možností obnovy manželských slibů
Čtvrtek 31. 12. 2020 Silvestr	16:00	Bohoslužba na závěr občanského roku
Pátek 1. 1. 2021 Nový rok	17:30	Bohoslužba ze svátku Matky Boží P. Marie

Od 3. prosince platí pro návštěvníky bohoslužeb toto pravidlo:

Shromáždění pořádaného církví nebo náboženskou společností v kostele nebo v jiné místnosti určené pro náboženské obřady se nesmí účastnit více účastníků, než odpovídá obsazenosti nejvýše 30 % míst k sezení...

Pro kostel sv. Martina je to omezení na 60 osob. Z toho důvodu

budou ve IV. adventním týdnu připraveny v předsíni kostela lístky s označením dne a hodiny – jakési „vstupenky“ na jednotlivé Vánoční bohoslužby (Štědrý den – Svátek sv. Rodiny). Lístky si mohou věřící vzít a pak přijít na konkrétní bohoslužbu. Prosím o pochopení a vstřícnost, aby se každý zájemce dostal alespoň na jednu vánoční bohoslužbu. Mimoto bude po mši sv. na Boží hod a svátek sv. Štěpána příležitost přistoupit ke sv. přijímání.

Požehnané prožití svátků narození našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista!

Jeho radost, důvěra, pokoj a požehnání ať Vás provází v celém příštím roce! To ze srdce přeje a vyprošuje

P. Jiří Putala

Ten kdo má med v almaře, ten neshání lékaře.

Vážení přátelé,

uplynul rok a máme tady další vánoční číslo Bánovského zpravodaje. Zimní období je pro nás včelaře čas na rekapitulaci uplynulé včelařské sezóny, kdy si klademe různé otázky.

„Jaký byl letošní rok? Jak se dařilo našim včelám? Kolik medu nám přinesly? Splnila se naše očekávání v chovu matek a tvorbě oddělků? Jak se dařilo našim včelám po zdravotní stránce?“ Otázek a odpovědí je celá řada a vždy je živě rádi řešíme na našich společných schůzkách a brigádách. V letošním roce jsme z důvodu covidových opatření stihli pouze dvě schůzky a dvě brigády. Bohužel nám také byla zrušena přednáška Efektivní metody chovu včelích matek, kterou měl pro nás prezentovat Ing. Oldřich Veverka z Výzkumného ústavu včelařského. Snad se nám podaří tuto přednášku uskutečnit v následujícím roce.

Jedna z nejpálčivějších otázek, která nás včelaře v posledních letech trápí, je, proč včely mizí z úlů. Případy, kdy dochází až k 80% úhynu včelstev nejsou výjimkou. Jedna z možných příčin je, že krajina kolem nás je převážně jednotvárná. Všude kolem jsou jednodruhové zemědělské lány, chybí květnaté louky a bohaté remízky, které by zásobovaly naše včelstva různorodou nabídkou pylu po celé vegetační období. Rovněž z našich zahrad téměř vymizela senoseč, kdy časté sečení trávy ubírá včelám pastvu. Proto vítáme nově vysazené biokoridory, které jsou pro včely velkým přínosem.

Zimní období však neslouží pouze k rekapitulaci uplynulého roku, ale i ke kontrole včelstev a přípravě na nadcházející sezónu. I když jedno včelařské rčení říká: „V půli září úly zavři a zahod' klíč“, přece jenom to není úplná pravda. V zimním období většinou včelstva nevyžadují žádné naše zásahy, ale kontrolujeme, zda do úlu nevnikl škůdce, jako je myš nebo rejsek, či zda naše úly nenapadl datel. V lednu z podložek na dně úlu (podmetu) odebíráme měl, kterou odesíláme na vyšetření varoázy a případně moru včelího plodu. Naší hlavní náplní však je přichystat se na novou sezónu,

a to přípravou úlových nástavků a včelích rámečků, také vyvařování vosku pro výrobu nových mezistěn.

Během zimy také včelstva kontrolujeme poslechem. Podle šelestu, bzučení a hučení rozpoznáváme činnost a náladu včel v úlu. Včely překonávají zimní období shluknuté do tzv. zimního chomáče, kdy se jejich životní funkce zpomalují, až částečně ustávají. Včely seskupené do chomáče vytvářejí několik vrstev, přičemž uprostřed, kde je nejvyšší teplota (20 až 30 °C), je schovaná matka. Podle měnící se venkovní teploty včely mění uspořádání chomáče a takto dokáží přečkat i velmi tuhé mrazy. Včelstva díky svým zásobám vydrží až do jara. Ale během zimy využijí včely každé příležitosti se vyprášit (tzn. vyprázdnit výkalový váček) vždy, když venkovní teplota během dne stoupne nad 10 °C. V zimních měsících je pro včely nejdůležitější klid, protože každé vyrušení rozvolňuje chomáč. Tím se jeho vnitřní teplota snižuje a stoupá spotřeba zimních zásob, na kterých jsou včely existenčně závislé.

Opět i letos na konci roku vyhlížíme novou sezónu s nadějí, že její průběh bude lepší než loni. I když byla letos úroda medu lepší než v loňském roce, tak zase zaostala za svým průměrem. S celkovým počtem 142 včelstev jsme celkem vytočili 1.842 kg medu, získali 59 kg vosku a vychovali 38 včelích matek.

Ale i když není každý rok zrovna medově úspěšný, tak včelaření je především vášeň a radost, která nám umožňuje se odpoutat od všedního shonu.

Na závěr bych Vám chtěl popřát krásné a klidné Vánoce a všechno dobré v novém roce 2021. Rovněž chci také poděkovat vedení obce nejen za finanční podporu naší činnosti, ale také za příkladnou spolupráci.

*Za bánovské včelaře Jan Procházka
foto: Jan Procházka*

Závěrem jedno novoroční přání pro nás včelaře:
„V lednu tuhý led, v květnu bujný med.“

Svátky a strava klidu a míru

Jak sa říká, chytrému napověz, hlupého trkni. Ale kolikrát sú trkance enom házání hrachu po fasádě. Jak sa nekomu moc zasahuje do jeho zvyklostí, akorát sa v tom svojem víc zatvrdí, a pak ani možná neuvěří, že to, co ho potká, je jeho oná vlastní filosofie, co ho nakoniec dohnala.

Blížijá sa svátky s velkým „V“. Možná by nekdo rád viděl zlaté prasátko. Všeckým ale spíše vinšuju, krom jejich pokojného prožití, aby, nežli halucinace z hladu, spatřili, jaký vliv může mět z dlouhodobého hlediska jejich stravování. Ono totiž sa snadno sbíhajú sliny na cukrové, chlebičky a kdejaké další nevšední pochutiny. Aj sa snadno řekne, jak to v břuchu pěkně lahodí po požití, až to náladu zlepšilo. Ale zřídka už pak druhý den ráno s týmto jest sto spojovat nedospalost, kruhy pod očima, rozladěnost do dalšího požití předmětu závislosti, nebo během týdná pozorovat zvýšené únavy, rýmování a jiné zánětlivosti, ba dokonce po dlühých měsících si denním chlebem pozřeným v dávných dobách dávat do súvislosti vrzavé klúby, bolavé kříže, lebo nepřizně myslí.

Zasej sa s tým idu opakovat, byť já rozhodně matka múdrosti, ani její sestřenica z levého kolena nejsu, ale veškeré stravní věci průmyslově zpracované, nám pomáhajú sa dopracovat rychleji ku pravdě mimosvětské. Ať sa jedná o bílý cukr, bílý múku, uzeniny rychlosolené, plné přísad, stejně jak pečiva z polotovarů, modifikované přísady potravin nebo potraviny uzpůsobené dlühému přečkání.

Ale co včíl? Advent zahájený, trúby předehtáté, Ordějov vypustěný... Poděme rychle, protože tento odstavec měl byt už slovo závěrem. Inu, perníky sa dajú dělat špaldové aj žitné, linecké z múky kukuřičné, sušenky ovesné (to sa sice ví, ale dělá jich nekdo?).

Z téj špaldovéj múky hladkéj uděláte defakto všecko cukrové, aj pletence nebo vey. Sladit cukrem třtinovým nebo inýma přírodníma sladidlama. Kapra, řizky, nebo smažáky možeme obalit ve strúhance kukuřičné, v ovesných vločkách nebo si napečeme špaldové rohlíky a rozemeleme. Smažit radši na sádle či másle přepuštěném. Kdo chce pšenicu klasickou, tak aspoň ať zkusí celozrnnú. Na veyky šunky bezdusitanové, stejně jak salámy na jednohubky, ideálně domácí uzeniny.

Ale v tomto duchu už sem psál aj v minulých obdobích roka. Držme sa teda tradic v této době předvánoční, vybírajme z kvalitních a místních surovin, z nichž připravíme plnohodnotné pokrmy a přečkajme svátky, ač s plnýma břuchama, tak s dobrým pocitem na těle aj duchu v celém novém roce, aj v těch dalších.

Marek Smetana, JJSP
foto: Jana Havlová

Na Štěpána není pána

A obdobně je zdá sa aj zdravá strava pojímána. Neb když sa o ní špitne sebemenší zvúček. Chlapé odfrknú, že mají radši bůček.

Však mylné je tvrdit, že s tučným by sa šetřit mělo, protože každý má ináč metabolicky nastavené tělo. A sic jedněm by sa radši do rostlinné stravy chtělo, jiným třeba sedí povíce vepřo, knedlo a zelo.

A zde přicházá na řadu opatření zdravostravní, že maso je z šetrného chovu, což je hlavní. Že původ mělo v okolí naší domoviny a zabijačka proběhla s úctú ke zvířati, v kruhu rodiny.

Důležité je, aby knedla byla z ekologicky pěstovanéj, nejlíp špaldovéj múky, a že zelé z zelá kysaného, jenž bez konzervantů nakrúhaly a naložily známé ruky.

Takto já chápu pojem „zdravá strava“. Leč pravdu v tom nehledajte, je to enom rada.

Daně v době „od Serényi k Serényi“

... aneb, co je císařovo dejte císaři.

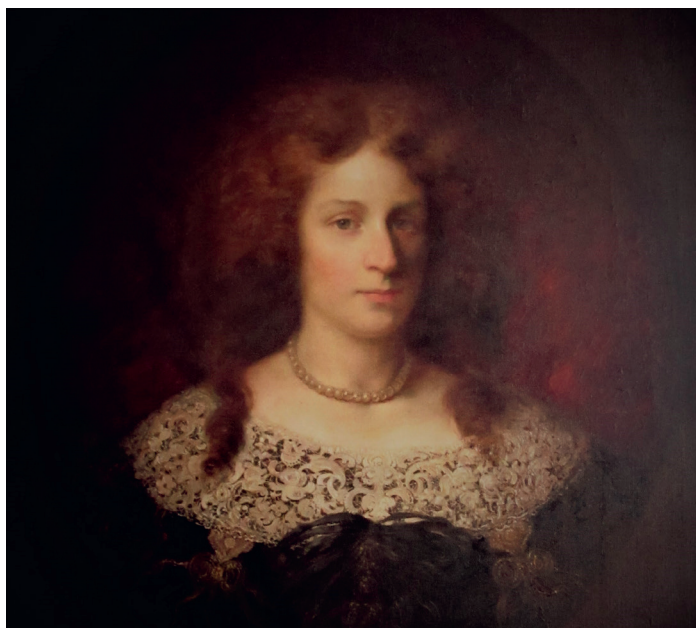
Rok zemědělece byl rozdělený do tří částí. První část zahrnovala práce jarní spočívající v orbě a setbě (jařiny) a končila svátkem sv. Jana Křtitele (24. června). Následovala druhá část s pracemi letními v podobě sklizně obilí (žně) a kosení trav (senoseč a otava) a končila svatováclavskými slavnostmi (28. září). Poslední část spočívala v podzimních pracech, v orbě a setí (ozimu).

Na polích probíhaly tyto zemědělské práce v tříletém postupu, v tzv. trojhonném systému. V pořadí jař – úhor – ozim. V prvním roce se na konkrétním poli provedly jarní práce a po nich následovaly letní práce. Pole se strništěm z obilí se nechalo ležet úhorem, kdy se na něm pásal dobytek, a to až do podzimu následujícího druhého roku. Tehdy se na něm provedly podzimní práce a v létě třetího roku probíhala sklizeň. Pak se pole nechalo opět ležet úhorem až do jara čtvrtého (potažmo opět prvního roku), kdy na něm proběhly jarní práce ... Každý bánovský poluláník a čtvrtláník vlastnil 6 polí v 6 různých místech, tj. v 6 tratích. Tudiž, ve stejném roce, prováděl na dvou polích práce prvního roku. Na dalších dvou polích práce druhého roku. A na zbylých dvou práce třetího roku.

Robota

Po třicetileté válce pracoval bánovský usedlík jak na vlastním poli, tak v rámci robot na poli panském. V roce 1679 se císař Leopold přestěhoval před tureckým nebezpečím z Vídně do Prahy. Vlivem vzpour sedláků proti vrchnosti způsobených neúměrným požadavkem na robotní práce, zde vydal v následujícím roce 1680 tzv. robotní patent, který upravoval maximální délku robotních prací.

Urbář z 18. listopadu 1686 popisuje maximální robotu pro bánovské usedlíky (pro zástupce jeho rodiny) následovně: „*Robotní práce pro poluláníka / půlláníka v období do sv. Jana jsou tři dny. Od sv. Jana po sv. Václava všechny dny (tj. šest dní). S tím, že v čase senosečí je povinen denně jedním sekáčem (člověk s kosou), v čase žní denně dvěma ženci (dva lidé se srpy/kosami). V období od sv. Václava jsou to tři dny. Robotní práce pro čtvrtláníka v období do sv. Jana jsou dva dny. Od sv. Jana po sv. Václava všechny dny (tj. šest dní). S tím, že v čase senosečí je povinen denně*

Ernestina Barbara hraběnka Serényi (*23. října 1655 +8. listopadu 1698), rozená hraběnka Löwenstein-Wertheim, vdova po Erichu hraběti Salmovi a manželka Jana Karla hraběte Serényi. V letech 1687 až 1689/1692 spolujatelka bánovského panství

jedním sekáčem, v čase žní denně jedním žencem. V období od sv. Václava jsou to dva dny. Robotní práce pro hoštáka jsou stále jeden den.“

Velikost panských polí (jinak zvaných dominikál) byla původně 8 lánů v 5 tratích. Trať s názvem „Ve žlebě“ obsahovala 2 panské lány, trať „Pod hradem“ 1 panský lán, trať „Za mezopotoci“ obsahovala 3 panské lány, trať „Padělky“ 1 panský lán a trať „Na Králově“ 1 panský lán. Trať „V Děhetném“ neobsahovala žádný panský lán. Tyto původní lány zahrnovaly pole získaná před třicetiletou válkou. Ty se po třicetileté válce zvětšovaly získáním opuštěných polí patřících k opuštěným domům, které si vrchnost postupně zabírala. Vrchnost si zabráním rozšiřovala svůj majetek a také si robotou a výnosem z nich nahrazovala chybějící platby. Zabírání půdy vrchností a růst práce na zvětšujících se panských polích se však Bánovjanům nelíbilo. A vzbuzovalo odpor. Ten se vystupňoval v roce 1701, kdy „*všichni Bánovjané odepřeli jít v nejpilnější žně po 14 dní na robotu“*.

Poplatky

Základ tehdejší měny tvořily pouze mince. A to buď zlatý rýnský (psaný zkratkou „zlr.“), zlatý moravský (psaný zkratkou „zlm.“) a zlatý floren (psaný zkratkou „fl.“). Dále nižší mince, zvaná krejcar (psaný zkratkou „kr.“) a uherský denár (psaný zkratkou „d.“). A to v hodnotovém poměru: 1 zlatý = 60 krejcarů a 1 krejcar = 4 denáry.

Při svatém Václavě roku 1674 nechal bánovský majitel Karel II. hrabě Bathyányi vypracovat Urbárium, ve kterém má každý bánovský usedlík podle velikosti svého majetku daném rozlohou polí (poluláník, čtvrtláník, hošták), určené „*platy činžovní“*, které dvakrát do roka, o svátcích sv. Jiří a sv. Václava předával v penězích. A také „*jinší panské poplatky“*, které platil buď v naturáliích (v počtu slepic a vejcí a ovse) nebo (za slepice a vejce) v její odpovídající peněžní hodnotě.

68 usedlíků tedy celkem (za platby činžovní a další panské poplatky) ročně zaplatilo 92 zlr. 51 kr. Kdyby se k nim připočítalo zbylých 36 opuštěných domů, ze kterých by se vybralo 64 zlr. 45 kr. a ještě by se doplatilo za 15 pustých čtvrtí neobdělávaných poluláníky, z nichž by se získalo 18 zlr. 45 kr., tak by se za celé městečko, čítající 104 usedlíků, celkem vybralo 176 zlr. 26 kr. A to už je jiná suma a znatelný rozdíl.

Pokud by 68 usedlíků zaplatilo „*jinší panské poplatky“* pouze v naturáliích, předali by 183½ slepic a 803 vejcí. Kdyby se k nim připočítaly poplatky ze zbylých 36 opuštěných domů, ze kterých by se předalo 127½ slepic a 557 vejcí a ještě by se doplatilo za 15 pustých čtvrtí neobdělávaných poluláníky, za něž by se předalo 37½ slepic a 165 vejcí, tak by se za celé městečko, čítající 104 usedlíků, celkem předalo 348½ slepic a 1525 vejcí. To by bylo omelet.

A ještě zbývá poslední oves, který neměl odpovídající finanční hodnotu. 68 usedlíků předalo 62½ měřice. Ze zbylých 36 opuštěných domů by se předalo 28½ měřice. Za 15 pustých čtvrtí neobdělávaných poluláníky by se ještě předalo 15 měřic. Za celé městečko, čítající 104 usedlíků, by se celkem předalo 106 měřic ovse.

Před prodejem bánovského panství Janu Karlu hraběti Serényi (mj. pánu na Světlově) nechal prodávající Karel II. hrabě Bathyányi vyhotovit 18. listopadu 1686 německy psaný urbář, který na poslední straně stvrdil svým podpisem. Podle něj platil usedlík (podle velikosti svého majetku) opět „*platy činžovní“* a „*jinší panské poplatky“*. Celkové součty za Bánov nejsou v urbáři uvedené.

V dopise z 10. října 1687 „celá obec městečka Bánova“ uvádí, že „... odprodání jsme J(eho) M(ilsti) hraběti Světlovskému. Jsouce my pod jeho rukou, ještě roku zúplna nebylo, dáti jsme museli dva platy a robotovalo se, jak náleží na poddané“. Tyto platby pouze za osídlené usedlosti, jsou nejspíše uvedené v urbáři z 30. dubna 1688, který je nadepsaný jako „Regstržik na Pržigem wšech Stalyh Platu czelo Rocžnich od 1. Janu(ari) 1687 Roku za termin S(vaté)ho Gyržj a S(vaté)ho Waczlawa y za Slepky z Miestecžka Banowa ...“. Není zde uvedený poplatek za vejce. Ani množství ovse. Podle urbáře zaplatilo všech 70 bánovských usedlíků (opět podle velikosti svého majetku) celkem 91 zl. 7 kr.

Výdělky

V 90. letech 17. století v Bánově vznikly přestavbou dvě nové významné stavby. Panský Dvůr a kostel. Na základě účtů, které ovšem nezahrnují všechny náklady (např. materiál pocházející z panství), se dá říct, že výstavba Dvora v období 1690 až 1693 stála (mimo zednické práce) přes 830 fl. A podle účtů z období 1692 až 1699 stála výstavba kostela přes 1690 fl.

Pro srovnání uvádíme výdělky některých řemeslníků za práce na uvedených stavbách:

Při stavbě panského Dvora bánovský kovář Johann Mahdalik (č. 100 a 264) ostřil náradí a prováděl další kovářské práce vlašským zedníkům. V lednu 1690 za to obdržel 3 fl. 21 kr. a 19. května další 3 fl. 21 kr. V únoru 1691 mu bylo za předchozí rok doplacené 2 fl. 7 kr. V červnu 1691 obdržel 4 fl. 13 kr., v září 3 fl. 54 kr. a do konce roku ještě 5 fl. a 57 kr.

Při stavbě kostela bylo za rok 1692 zednickému mistru Antoniu Giuseppe Rivovi vyplaceno (po odečtu 34 fl. 34 kr.) 222 fl. a 26 kr. Za podavačné (pomocné) práce bylo vyplaceno 64 fl. 52 kr. a dále 18 fl. 5 kr. Za kamenické práce 16 fl. a dále 38 fl. 30 kr. Nejspíše se jednalo o práce při výstavbě hrubé stavby kostela 28 „piedi larghezza“ (v překladu „stop široké“) a 42 „piedi altezza“ (v překladu „stop vysoké“), tj. zdi a kleneb. Nejspíše se jednalo o práce, jejichž výsledkem mohly být – „lícové stěny, vnější i vnitřní, ... z opracovaného kamene a pálených cihel. Uvnitř, jako výplň zdiva, je napěchováno kamení všech tvarů s roztlučeným nehašeným vápnem. Obojí bylo zaléváno vodou, jíž se vápno uvnitř zdi zhasilo a vřelé prolévalo spáry mezi kamením a lícovými stěnami. Vše se silo ve tvrdou a pevnou zeď ...“.

Kameník Martin Diwoy / Divoký z Luhačovic dostal v listopadu 1691 za kamenické práce na panském Dvoře v délce 41½ „Shuh“ (v překladu „stop“) kamene, při ceně 1 stopy za 12 kr., zaplacené 8 fl. 18 kr. O šest let později, 22. listopadu 1697, dostal zaplacené 208 fl. 30 kr. za 417 stop kamenické práce na kostele a 126 fl. za kamenickou práci 252 stop v šenku / hostinci (Brandtweinhaus). A to při ceně 1 stopy za 30 kr. Celkem tedy dostal zaplacené 334 fl. 30 kr. Jelikož už „hrubá“ stavba kostela stála, nevíme, o jakou kamenickou práci se jednalo. Zda o ochranný obklad paty zdi nebo o dlažbu. Taktéž neznáme přesnou velikost stopy, která se mohla pohybovat kolem hodnoty 0,3 metru.

Tesař Adam Uhrfus / Uhrfues dostal v roce 1692 za práce na panském Dvoře zaplacených 578 fl. Později 25. října 1699 dostal za dokončené tesařské práce na kostele zaplacené 200 fl. O pár dní později 1. listopadu 1699 dostal za dokončené práce na věži kostela zaplacené 30 fl. tesař Martin Klein. To byly jedny z posledních zaplacených prací na kostele.

PS: O pár let později, přesněji v roce 1711, ráno ve svátek Nanebevstoupení Páně ... Mlynářka z Provodova si „již delší dobu naříkala na prudké bolesti v hlavě. Rovněž zrak ztrácela“. V místě budoucího poutního místa Provodov se na pokyn ve snu umyla vody z pramene „... a ihned pocítila úlevu v očích a v celém těle.“

S vrcholku Maleniska spatřila v dálce (ve vzdálenosti 17 km) kostel bánovský (s břidlicovou střechou a věží s bání s měděnými koflíky), který dříve nemocným očima zahlédnouti nemohla“.

PPS: Každý si už sám dokáže spočítat, jakou hodnotu mělo ono „Kolo, kolo mlýnské, za 4 (zlaté) rýnské ...“.

Podklady:

Brodský, František: Traťová plůžina v Bánově. (Studie o její historii a vzniku). Vlastivědný věstník moravský. Roč. 6, č. 3-4, 1951, s. 96. Přístupné na: <http://www.digitalniknihovna.cz> .)

Moravský zemský archiv Brno: ZS 222. Dopis z Bánova poslaný fiskálnímu úřadu v Brně dne 10. Xbris 1687 (Citováno z Brodský, František: Traťová plůžina v Bánově. (Studie o její historii a vzniku). Vlastivědný věstník moravský. Roč. 6, č. 3-4, 1951, s. 103. Přístupné na: <http://www.digitalniknihovna.cz> .)

Richter, Václav: Náčrt činnosti Domenica Martinelliho na Moravě. Sborník prací Filozofické fakulty Brno, F7. Brno 1963, s. 81-82 (poznámka č. 62) a s. 85-86 (poznámka č. 101). (Přístupné na: https://digilib.phil.muni.cz/F_HistoriaeArtium_07-1963-1_4.pdf .)

Martinelli, Domenico: Pianta della chiesa di S. Martino a Bánov. Cronologia: 1691 - ca. 1699. (Přístupné na: <http://www.lombardiabeniculturali.it/opere-arte/schede/4y010-26957/> .)

Zemek, Metoděj a kol.: NIVNICE rodiště Jana Amose Komenského. 1992, s. 148.

Müller, František: Mariánské poutní místo v Provodově. 1947, s. 12 a s. 14. (Přístupné na: <https://ebadatelna.zlkraj.cz> ,)

Borák, František: Poznámky z pozůstalosti

Josef Winterhalder st.: Venkovská slavnost. 2. třetina 18. století. Tančí zde několik párů před vysokým stromem a stavením, v němž jsou patrní hudebníci. Uloženo v Moravské galerii v Brně, inv. č. B 1310, kresba perem na papíře.

Trudnomyslnost aneb tankodrom Na láně

Tento článek není věnován celostátní epidemiologické situaci, ani aktuální situaci v Bánově, neb se obojí mění denně a Slovo starosty to jistě shrne a navíc to píšu v listopadu.

Když jsem vloni na podzim popisoval neklidný podzim Na láně, jak jsme zasypaní tou kukuřicí, tak jsem netušil, že bychom to klidně vyměnili za to, co máme dnes. Ten dříve založený spolek KNK – klub nepřátel kukuřice – by se mohl přejmenovat na Klub nepřátel kanalizace. Ale jen s polovičním množstvím členů. Polovina jižní strany „Láňanů“ má kanalizaci svedenou do humen, a ne k nové u cesty, a těm se tato staříčká kanalizace ucpala. A tak došlo k tomu, že byl pojat plán vykopání kanalizace nové a jejího zapojení k těm domům, které se již začaly ucpávat. Bohužel tato kanalizace jde i přes pozemky nás, kteří to nepotřebují, ale co bychom pro dobré sousedské vztahy neudělali. Byli jsme ubezpečeni, že toto bude provedeno maximálně šetrným způsobem a co nejrychleji. Bohužel došlo m.j. i k narušení biokoridoru, kterým k nám chodili dojídat zbytky po kocourech 3 ježci – Bedřich, Ludmila a Karel, ti přestali od začátku října přicházet a je otázka, zda se stihli dostatečně nacpat na zimu, která, jak bude níže zmíněno, má být tuhá.

No, nyní s odstupem času to vypadá hůř a hůř. Přestože kanalizace má průměr 30 cm, tak se nám již řadu týdnů přes zahrady táhne cca 9,62metrový pás bahna, vývrátů, trosek plotů... (starosta viděl a kroutil hlavou). Mně vytrhali 5 polí drátěného plotu, sousedovi vyrvali 4 švestky, je to k breku. Prý šetrný způsob. Chtěl bych vidět, jak šetrně zlomili ty tyčky k plotu, jak uvedou do původního stavu moji 30letou jabloň (asi vysadí novou a budou ji 30 let zalívat). No zkrátka, ten titul z knihy paní Třeštíkové VESELÍ, kde byl jeden z hlavních hrdinů majitel fekálního vozu a měl nápis – **Vaše hovna moje radost** – , tak ten se zde neuplatní.

Na druhou stranu, pokud je pěkné počasí, tak se můžeme se sousedy navštěvovat, vracet si zaběhlá domácí zvířata (zde chválím slepici Zoru, která u nás začala i snášet vejce), ochutnat, co se komu povedlo, jak vypálil..., ale současně musíme konstatovat, že ta hrůza se dá do pořádku tak nejdřív za 5 let, a to jestli vůbec. Skutečně nevím, proč bylo nutno zničit cca 10metrový pás, proč bylo nutno zničit ploty, stromy, keře, ale to nechme na posouzení jiným. Vše máme vyfoceno a můžeme pak za rok uspořádat výstavu, co bylo a co je. Ještě že to bylo až po švestkách, nicméně jabka jsou téměř v.... Zato tankodrom je to výstavní, nejsou zde žádné ploty, šířka je úžasná, bláta na vysoké holínky, několik týdnů se středem zahrady táhl cca 1,5 metru vysoký val hlíny - byli jsme připraveni na zákopovou válku. Nazvali jsme to Bánovský Taxis a zjistili jsme, jak ho překonávat. Skokem o tyči (lešnářská trubka 6m) do dálky. Jinak to nešlo, neb jsme se bořili po kolena, zejména v říjnu, kdy „kotilo“ nepřetržitě. Tato nová disciplína je poměrně obtížná, ale dá se naučit, nahradit lze obejitím zahrad. Zatím máme rekord v délce skoku 905 cm, což je o 10 cm více než světový rekord (bez tyče). Jednou ale vyděsila moje drahá sousedovic vnuka, když skákala pro jabka na štrůdl a to dítě se rozplakalo, prý vidělo letět čarodějníci. No, to je blbost, ty lítají až 30.4.

Nevím, jak to bude aktuální v lednu nebo v prosinci, až to budete snad číst, ale nyní bych chtěl vyzvat onu skupinku 5ti odvážných (asi mladých mužů, neb z profilu nejsou vidět řadra dmoucí, ale to dnes nic neznámá), kteří se prohánějí na svých řvoucích motorkách za našimi humny, aby to zkusili na tom tankodromu, zda ujedou aspoň přes 2 zahrady v tom bahně. Na asfaltu to umí kaž-

dý debil. Současně zvu všechny bánovské občany, vlastníci tank, (kdo nemá, firma KOZAP sežene) k projížďce.

Kdyby nebyl tak deštivý podzim, tak jsme to mohli využívat jako skryté stezky k překonání zákazu vycházení. Tak doufám, že alespoň ti sousedi, jejichž výměšky budou posléze tím potrubím svištět, ocení nás zbytečně trpící, nějakou hostinou, pochopitelně za zachování bezp. pravidel.

Tato šílená situace – zákaz zpěvu a zákaz vycházení se zavřenými hospodami, což připomíná pohádku o zemi krále Miroslava, spolu se stanným právem (jen s rozdílem, že se nestřelí) - vede skutečně k trudnomyslnosti, nebo taky trudnomyslnosti. Tento výraz zpopularizoval Jára Cimrman ve své hře Dobyť severního pólu, kde se o tom hovoří, že během 100 dnů šera mrazu, samoty k tomuto dochází, když právě více než polovina výprav na toto doplatila. Tam složil pomocný učitel známou píseň proti trudnomyslnosti – Polární noc má zvláštní moc.... Ale copak si můžeme dnes zappívat? Do tohoto stavu, který znamená sklíčenost, zádumčivost.. se zdá, že upadla většina našich občanů, nejen Bánova, nejen okresu UH, ale tak vůbec. Ale my – „jižní Láňané“ nejmíc. K tomu jedna dobrá rada – chceš překonat COVID 19 – vypni TV. Je s podivem, že prý tuto trudnomyslnost vyvolává jak nedostatek, tak i nadbytek alkoholu, tož nevím, co si vybrat.

Dále, abych naladil na optimističtější strunu, tak se stále množí veselé hlášky – tak třeba Yul Bryner- náčelník 7 statečných stojí před nimi s vytaseným revolverem a říká *Chtěl bych vidět toho koko.a, který říká, že nás může jít ven jen 6.*

Nebo – Prymula nevěděl, co zrušit, tak zrušil sám sebe.

Prymula je muž z Ria.

Babiš šeptá své pěkné manželce Monice – Já už fakt nikoho jiného nemám. To zdravotnictví dáš....

Kam jdeš? Do hospody. Však jsou zavřené! Nevadí, jdu s Prymulou.

Fotomontáž – Prymulu vyfotil při odchodu z restaurace RIO jeho předchůdce Vojtěch se slovy – ten zákaz zpěvu byla velká chyba, Romane.

E rouška moc nefunguje, zato Blesk trasuje bezvadně.

Hledáme vhodného kandidáta na krátkodobou brigádu na post ministra zdravotnictví.

V Česku je možné všecko. Tady už může překvapit jen v zimě snižování silničáře.

Je zajímavé, že jeden můj známý si dal práci s počítáním výjimek v souvislosti s uzavřením obchodů v druhé půlce října a napočítal jich 26.

Nebo dialog v taxi. Řidič – omlouvám, se, že to tady smrdí dezinfekcí. Pasažér – to nevadí, já už stejně pár dnů nic necítím..

Nejlepší způsob testování vakcin je prý na politicích, jestliže přežijí, je vakcína bezpečná, jestliže nepřežijí, je bezpečná země.

Nenechávejte si při vstupu do supermarketů měřit teplotu. Maže to paměť. Šel jsem koupit chleba a mléko a donesl jsem rum a víno.

K tomu jen, že nechci dráždit hada bosou nohou, ani ne obutou, mám k té nemoci respekt, bohužel i v naší rodině jsme již zazna-

menali fatální případ, tak tyto vtípky jsou jen na zahrnutí oné trudnomyslnosti.

Kancelář pro uvádění příběhů na pravou míru zjistila, že se po Bánově šíří fáma o zrušení mysliveckého plesu. Není tomu tak, tento ples bude onlajn, tak jako fotbaly...tedy bez diváků (hostů), zatančit si můžeme doma u PC. Ještě se řeší tombola, asi to bude tak, že bude lístek za 200,-Kč a každý vyhrává. Kapely stejné jako v r. 2020, guláš přes okýnko. Když může být distanční výuka, tak proč ne takový ples. Jo a ještě tato kancelář řeší dotaz, jaká bude zima. Asi tuhá, podle žravosti našich kocourů, když tito váží 2x tolik jako v létě a navíc Čukčové řežou dřevo.

Jinak ještě potěšující zpráva - naše 3 studentky U3V i v této nelehké době ukončily UH řádné studium a byly konečně (byť neformálně) promovány. Takže jsou schopné všeho.

Ještě jsem si všiml před několika měsíci při výjezdu z Bánova na Brod, že se řidiči i spolujezdci v protisměru v autech usmívají, ženy si dokonce upravují účes, tak jsem na ně mával, blikal, myslel jsem si, že je to projev sympatií. Až později jsem se dozvě-

děl, že v Jakobovci u kapličky je na sloupu kamera, prý za účelem výběru Miss. Mrs. a Mr. Bánov 2020. Dotaz na starostu - je to pravda? Však to nebylo v hlášení rozhlasu.

Zaznamenal jsem taky hlášení o nouzi potravinových bank, které slouží m.j. pro obnovu solidarity. Abyste tedy nemuseli jezdit do UB, tak jsem se rozhodl obětavě zřídit pobočku ve svém bydlišti, ale z kapacitních důvodů jen na alkohol. Prosím proto všechny občany Bánova, aby zde odevzdávali desátek alkoholických nápojů z domácích zásob a já garantuji, že tento bude distribuován potřebným.

Jo a dnes prodloužili ten nouzový stav do 12.12., což není dobré pro spoustu lidí, ale asi je to nezbytné pro zbývající většinu. Hledejte však i na tomto pozitiva - třeba nespadne na nás strop v kině... Jako příklad - situace, kdy je manžel na podnikovém školení a posílá domů sms: **Oni nám to prodloužili, pošli prosím 2.000,-Kč. Obratem přijde od manželky sms: posílám ti 10.000,-Kč, nech si to i zesílit.**

JUDr. Petr Novák

Skauti ze Suché Loze a Bánova na Pražském hradě

Na sobotu 5. září jsme si naplánovali střediskovou (oddíly ze Suché Loze a Bánova) výpravu do Prahy. Program výpravy připravil náš bratr Bruno, který pracuje u Hradní stráže. Nabídnul se, že nám s jeho ženou Pyro udělají exkluzivní prohlídku Pražského hradu.

Vyjeli jsme v půl sedmé ráno ze zastávky v Suché Lozi. Do Prahy nás jelo 47. Cesta ubíhala rychle, a tak jsme byli s jednou čůrací přestávkou v půl dvanácté u Pražského hradu. Čekal nás tam Luďa, Holeš s Gabčou a Áďa. Udělali jsme si společnou fotku u památníku T. G. Masaryka a z dále už na nás mávali Pyro a Bruno. Společně jsme se vydali směr Pražský hrad.

Po úspěšném projití přes bezpečnostní rámy nás Bruno zavedl na první nádvoří, kde je v tuto dobu za normálních okolností zákaz vstupu. Zde nám udělal krátký výklad o historii a smyslu tohoto nádvoří a přesně ve dvanáct hodin začala na tomto nádvoří tzv. velká výměna hradní stráže se standartou prezidenta republiky a s fanfárami Hudby Hradní stráže. Díky Brunovi jsme měli tento akt z první ruky. Po vystřídání stráže jsme se přesunuli ke katedrále svatého Víta.

Protože katedrála byla veřejnosti přístupná až od třinácti hodin, tak nás Bruno dostal dovnitř jedním z bočních vchodů. Měli jsme tak skoro půl hodiny katedrálu jen pro sebe. Téměř na konci prohlídky katedrály jsme se rozdělili na dvě půlky. Jedna půlka šla s Pyro a druhá s Brunem.

Pyro nás zavedla do velké Jižní věže. Před vstupem do věže jsme dostali za úkol spočítat schody, které vedou do posledního patra věže. Věž katedrály je rozdělena na tři patra - dvě veřejnosti nepřístupné a jedno, to poslední, je patro s vyhlídkou. Při prohlídce věže jsme nahlédli do všech pater. V prvním patře nás čekal největší český zvon Zikmund. Dostali jsme se až k němu tak blízko, že jsme si na něj mohli i sáhnout. Je opravdu obrovský! V dalším patře se nachází dalších 6 zvonů - Václav, Jan Křtitel, Josef, Dominik, Marie a Ježíš. Po detailním výkladu o zvonech a zvonících jsme se vydali do posledního patra. Zde nás čekal krásný výhled na celou Prahu. A jak dopadlo počítání schodů? Zajíma-

vě, výsledky počítání byly v rozmezí 278 až 286 schodů. Dokonce ani v katedrále v tom nemají jasno. Jedna infotabule psala 279 a jiná zase 284. Nakonec jsme se domluvili na čísle 280, aby se to dobře pamatovalo. Po prohlídce věže jsme se sešli s druhou skupinou a vyměnili si průvodce.

Bruno nás zavedl do podzemí katedrály, kde se nachází hrobka českých králů. Čekal nás pohled na deset sarkofágů, ve kterých jsou uloženi například Karel IV. a jeho manželky, Václav IV., Jiří z Poděbrad nebo Ladislav Pohrobek. Po projití podzemí katedrály jsme se vydali zpět na povrch a čekala nás poslední část prohlídky, hrob sv. Václava. Zde se nachází i dveře na schodiště ke korunní komoře - dveře, které vedou ke korunovačním klenotům. Tyto dveře jsou opatřeny sedmi zámky, od nichž má jednotlivé klíče sedm představitelů českého státu, města Prahy a církve.

Po opuštění katedrály jsme se přes druhé nádvoří přemístili do Starého královského paláce, kde se nachází Vladislavský sál a věrná kopie korunovačních klenotů. Poté, co jsme prošli Starým královským palácem, jsme zamířili do Baziliky sv. Jiří, který je mimochodem patronem skautů. V bazilice jsme si udělali hromadnou fotku u hrobu sv. Ludmily, která je patronkou kostela v Suché Lozi.

Poslední část prohlídky nás přivedla do Zlaté uličky, kde jsme dali dětem rozchod. Zde jsme prošli dobovými domky, ve kterých se nacházela různá rytířská brnění či zbraně. Mohli jsme zde vidět, jak vypadaly tyto domky v 16. století. Na konci uličky nás čekala prohlídka tehdejšího vězení, kde to díky různým mučícím nástrojům děti moc bavilo.

Na závěr jsme se spočítali a po ujištění, že nikdo nechýbí, jsme se vrátili k autobusu. Je to neuvěřitelné, ale i po pětihodinové prohlídce s podrobným výkladem historie bylo vidět na dětech i vedoucích nadšení. Při zpáteční cestě nás čekal zlatý hřeb večera, a to zastávka v mekáči na dé jedniče. Cesta zpět utekla jako voda, povídali jsme si zážitky, podívali jsme se na pohádku a v 21 hodin jsme dorazili zpět do Suché Loze.

Pavel Cícha
Vedoucí skautského střediska Suchá Loz

TERMÍNY SVOZU TŘÍDĚNÉHO ODPADU V ROCE 2021

PLAST
vždy první
pondělí v měsíci

4.1.
1.2.
1.3.
úterý 6.4
3.5.
7.6.
středa 7.7.
2.8.
6.9.
4.10.
1.11.
6.12.

PAPÍR
vždy druhé
pondělí v měsíci

11.1.
8.2.
8.3.
12.4.
10.5.
14.6.
12.7.
9.8.
13.9.
11.10.
8.11.
13.12.

Provoz obecního úřadu v době vánočních svátků:

pondělí 21.12.2020 otevřeno od 7 – 12 h
od 22.12.2020 do 31.12.2020 zavřeno

*Přejeme Vám všem
krásné a pohodové vánoční svátky.*

v pondělí 4.1.2021 otevřeno

OTEVÍRACÍ DOBA SPORTOVNÍ HALY v době vánočních svátků:

21. a 22.12.2020 otevřeno 16 – 22 h

od 23.12.2020 do 3.1.2021 zavřeno

Společenská kronika

Narození:

Ondřej Foukal
Matyáš Jankůj
Robin Píštěk
Šimon Hanyš
Jan Vaněk
Anežka Švehlíková
Vendula Vávrová
Silvie Nováková
Ester Chytilová
Sára Janků

Rozloučili jsme se:

Marie Večeřová
Bohumila Mahdalová
Františka Vystrčilová

Naši jubilanti:

98 let
Bohumil Zálešák

97 let
Marie Gardoňová

85 let
František Buček
Emilie Ondráčková
Josef Šlahar
Rozálie Veselá

80 let
Jaroslav Švehlík
Marie Sládková
Stanislav Stuchlík

55. výročí sňatku

Dušan a Jana Rajtárovi
Erich a Bedřiška Lassakovi
František a Karla Jankůjovi

50. výročí sňatku

Karel a Josefa Rachůnkovi

Sňatky v Bánově:

Rudolf Novák
a Kristýna Kedroňová

Patrik Lehotský
a Simona Střelcová

Filip Vašíček
a Magdalena Janků

Periodický tisk územního samosprávného celku, vydává Obec Bánov z finančních prostředků Obce Bánov, č. p. 700, 687 54, IČO: 290 785, tel.: 572 646 121, zpravodaj.banov@seznam.cz, www.banov.cz,

občasník, ev. č. MK ČR E 13138, datum vydání 14. 12. 2020, titulní foto Veronika Vítková
Tisk: vydavatelství Brázda, Tyršova 4, 695 01 Hodonín, www.tiskarnabrazda.cz

e-mail: zpravodaj.banov@seznam.cz

Vyhodnocení fungování systému MESOH v obci Bánov

Vážení občané, jak jistě víte, již třetím rokem v naší obci funguje Motivační a evidenční systém pro odpadové hospodářství **MESOH**. Tento systém jsme zavedli za účelem zefektivnění svozu odpadů, zlepšení třídění odpadů a také s cílem motivovat Vás, občany. Po více než dvou letech fungování můžeme říct, že zavést systém bylo dobrým krokem. **Rádi Vás tedy seznámíme se zajímavými statistikami odpadů tohoto systému.** Co se týče tříděného odpadu, díky systému se nám podařilo následující:

Produkce plastu 2019 – 22,8 kg/obyvatel

Celková produkce (2019) 50,5 t

Produkce plastu 2018 – 17,6 kg/obyvatel

Produkce papíru 2019 – 15,9 kg/obyvatel

Celková produkce (2019): 35 t

Produkce papíru 2018 – 14,4 kg/obyvatel

Produkce skla 2019 – 14,9 kg/obyvatel

Celková produkce (2019): 33 t

Produkce skla 2017 – 7,7 kg / obyvatel

Produkce SKO 2019 – 160,6 kg/obyvatel

Celková produkce (2019): 339 t

Produkce SKO 2018 – 156,5 kg/obyvatel

V současné době je do systému zapojeno **86% domácností**, mezi které se rozdělilo celkem **42 341 EKO bodů**. Celkové slevy z poplatků tedy činí cca **293 000 Kč**. Průměrná sleva z poplatku za odpady na 1 obyvatele naší obce je **123 Kč**. Výše slevy v jednotlivých domácnostech můžete vidět v tabulce 1.

Jsme velice rádi za každého občana, každou domácnost, která se do systému zapojila a věříme, že do budoucna se zapojíme téměř všichni a systém bude nejen pro obec, ale také pro občany ještě větším přínosem.

Výše slevy na poplatku za odpady u domácností v Bánově v roce 2021

Sleva/člen domácnosti	Počet domácností
1 až 100 Kč	251
101 až 200 Kč	216
201 až 300 Kč	30
301 až 322 Kč	32
401 až 520 Kč	44

Závěr:

Co se týče třídění, zde se stále zlepšujeme, v roce 2019 byl zaznamenán nárůst u plastu, papíru i skla. Bohužel došlo i k mírnému nárůstu produkce směsného odpadu, jehož likvidace díky novému zákonu o odpadech může být v budoucnu až 4x dražší než nyní. Prosíme tedy všechny občany, kteří třídí odpad, aby ke svozu přistavovali pouze plné popelnice, které již neobsahují žádný tříditelný odpad. Díky takto efektivnímu využívání popelnic nejen že můžete získat více EKO bodů, ale efektivní plnění nádob šetří náklady obce. Doporučujeme také vyplnit odpadový dotazník ve svém odpadovém účtu*, díky čemuž také lze získat více EKO bodů a tím větší slevu z poplatku za odpad.

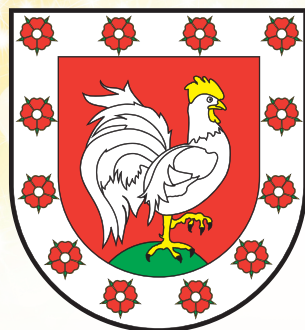
**Do odpadového účtu se můžete přihlásit na www.mojeodpadky.cz pomocí svých přihlašovacích údajů, které naleznete na archu s čárovými kódy na pytle (LOGIN a HESLO).*

Motivační systém odpadového hospodářství v Bánově - změny v roce 2021

V první řadě chci poděkovat všem, kteří poctivě třídí odpady. Pomáhají tak životnímu prostředí, ale i obecnímu a svému rozpočtu. Za předchozí rok jsme se díky vytríděnému odpadu umístili i v soutěži Zlínského kraje a EKOKOMu na 3. pozici v kategorii podobně velkých obcí. Na základě silícího boje s odpadem byl schválen zákon, na základě kterého se v několika letech zvýší základní poplatek za skládkování využitelných netříděných odpadů z 500 Kč/tuna až na 1850 Kč/tuna. Letos příjmy obce z poplatků a odměn za třídění od EKOKOMu činí cca 1,1 milionu Kč, zatímco výdaje činí cca 2,1 milionu Kč. Určitě nechceme rušit slevy za třídění odpadů, na kterých je založen celý motivační systém a výsledkem by bylo zhoršené třídění, menší odměny z EKOKOMu, více směsného odpadu, takže bychom si nijak nepomohli. Zastupitelstvo proto přistoupilo k dalšímu zvýšení poplatku za svoz odpadu, ale zároveň zvýšení stropu odměny na 80 % (dříve mohla být sleva z poplatku maximálně 70 %, od příštího roku 80 %) a zvýšení hodnoty ekobodu na 7 Kč. Chceme tak maximálně motivovat občany k co nejlepšímu třídění a odměnit ty, kteří třídí zodpovědně, abychom předešli každoročnímu navýšování poplatku a nedopracovali se tak až na nějaké tisícové částky. Navýšení poplatku na 650,- Kč/

občan/rok nebude u dobře třídících občanů znamenat navýšení jejich výdajů, jelikož díky slevám mohou platit ještě méně než v minulých letech. Těch opravdu dobře třídících občanů, kteří přináší obci minimální náklady, je zatím menšina a platí poplatek kolem 350,- Kč/rok. Když systém motivace a zároveň navýšení poplatku zafunguje tak jak má, dokážeme systém našeho odpadového hospodářství stabilizovat a zachovat tak pro občany dlouhodobě únosnou míru ročních plateb. Jsme nyní o krok napřed před obcemi a městy, které motivační systém nevyužívají, ale musíme se posouvat dále, abychom si tento náskok udrželi. Zároveň musí každý uznat, že je spravedlivější, aby zodpovědní platili méně než nezodpovědní. Velká většina občanů třídí, takže nemohu říct, že by byli nezodpovědní, ale věřím, že touto motivací dají třídění větší péči a dokáží se tak posunout na vyšší úroveň třídění a ušetřit tak finance sobě i obci. Zároveň doporučuji vyplnit odpadový dotazník, který je také velmi důležitý - ten lze vyplnit na odpadovém účtu nebo kontaktujte obecní úřad a my vám rádi pomůžeme. Více se dočtete v dalších článkách o odpadech, které nám zaslali tvůrci a správci našeho motivačního systému.

Marek Mahdal, starosta

Příjemné prožití vánočních svátků
a mnoho štěstí, zdraví a spokojenosti
v novém roce Vám přeje
Obecní úřad Bánov.